

D E C I Z I E

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galian Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către administratorul insolabilității Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN”, Întreprinderea Individuală „Timotin Veaceslav”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Smirtrans” în proces de insolabilitate împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN” cu privire la încasarea datoriei, penalități și a cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Smirtrans” în proces de insolabilitate cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, prin care a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN” cu privire la repunerea în termenul de declararea a apelului și restituită Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN” cererea de apel cu toate documentele anexate,

c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2013, SRL „Smirtrans” în proces de insolabilitate a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Nina & ASN” cu privire la încasarea datoriei, penalități și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 01 ianuarie 2011 și 01 ianuarie 2012 între SRL „Smirtrans” în calitate de „Depozitar” și SRL „Nina & ASN” în calitate de „Deponent” au fost semnate Contractele de magazinaj Nr. 01/01/11-10 și 01/01/12-27 în mod corespunzător, în temeiul cărora deponentul s-a obligat să-i achite depozitarului plata pentru magazinaj lunar în termen pînă la data 10 a lunii următoare.

Însă, din motive neîntemeiate pîrîtul nu-și onorează benevol obligațiile contractuale și nu achită serviciile prestate de depozitar, deși a semnat toate actele cu privire la îndeplinirea lucrărilor de către depozitar și a acceptat facturile fiscale eliberate de acesta.

Astfel, pentru perioada februarie 2011 - decembrie 2012, s-a format o datorie în suma de 70 701,16 lei.

Indică reclamantul că la data de 06 august 2012 a înaintat pîrîtului o reclamație, prin care a solicitat achitarea datoriei formate, pînă la data de 17 august 2012, însă în mod tăcit pîrîtul a refuzat achitarea datoriilor față de reclamant, respectiv, nu a întreprins careva măsuri în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă.

Sușține că conform alin. 6.5 din contractele de magazinaj în cazul neachitării serviciilor în termenul stabilit, deponentul va achita în favoarea depozitarului penalitate în mărime 0,3% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, cuantumul penalității la data de 10 ianuarie 2013 constituie 31 900,11 lei, iar mărimea datoriei totale a companiei SRL „Nina & ASN” față de SRL „Smirtrans” în proces de insolvență constituie 102 609,47 lei, inclusiv penalitățile de întârziere și cheltuielile poștale.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 668 alin. (1), 9 alin. (1), 512 alin. (1), 571 alin. (1) Cod civil.

Solicită încasarea din contul SRL „Nina & ASN” în beneficiul SRL „Smirtrans” în proces de insolvență a sumei de 102 609,47 lei inclusiv datoria - 70 701,16 lei, penalitatea - 31 900, 11 lei și cheltuielile poștale - 8,20 lei, precum și cheltuielilor pentru plata taxei de stat.

La 25 iulie 2013 reclamantul SRL „Smirtrans” în proces de insolvență a depus cerere de concretizare a cerințelor împotriva SRL „Nina & ASN” indicînd că din motivul neachitării plății pentru serviciile prestate SRL „Nina & ASN” a acumulat o datorie în mărime de 99 501,61 lei.

Conform punctului 6.5 al contractelor de magazinaj în cazul neachitării în termenul stabilit a plății pentru păstrarea mărfii sunt prevăzute penalități în mărime de 0,3 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere iar, conform punctului 5.8 al contractelor achitarea se face în baza facturilor fiscale pînă la data de 10 a lunii premergătoare.

Astfel, susține că mărimea penalităților pentru neachitarea în termen a plăților prevăzute de contractul de magazinaj constituie 36 681,86 lei.

Solicită încasarea datoriei pentru serviciile de păstrare în sumă de 99 501, 61 lei, penalității pentru întârzierea executării obligațiilor în sumă de 36 681,86 lei RM și cheltuieli poștale în sumă de 8,20 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 17 martie 2014 SRL „Nina & ASN”, a depus o cerere reconvențională împotriva SRL „Smirtrans” în proces de insolvență cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea cererii a invocat că pe parcursul anilor 2011-2013 SRL „Smirtrans” a prestat în favoarea SRL „Nina & ASN” servicii de depozitare a produselor de carne în asortiment.

SRL „Smirtrans” în calitatea sa de depozitar de nenumărate ori la cererea reprezentanților SRL „Nina & ASN” fără careva motive a refuzat eliberarea mărfii, fapt ce a creat impedimente în activitatea curentă a societății.

Or, insistă SRL „Nina & ASN” că urmare a acțiunilor depozitarului, a fost în imposibilitate de a livra produse din carne aflate la păstrare în conformitate cu condițiile contractuale în adresa agenților economici, în marea sa majoritate instituții bugetare, suportînd astfel un prejudiciu material.

Menționează că faptul neeliberării mărfii este recunoscut de către depozitarul SRL „Smirtrans” atât prin răspunsurile la pretențiile înaintate cât și prin notificarea din 28 ianuarie 2013.

Susține SRL „Nina & ASN” că în anul 2011 din cauza refuzului de a elibera marfa a expirat termenul de garanție al produsele din carne depozitate la depozitele SRL „Smirtrans”, iar ca urmare i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 70 444,61 lei, calculul fiind efectuat în conformitate cu prețurile existente la produsele din carne de pasăre în perioada dată și factura de expediție eliberată de către SRL „Smirtrans” din data de 26 decembrie 2011, ce confirmă cantitatea produselor alterate.

Solicită obligarea recuperării de către SRL „Smirtrans” în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 70 444,61 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 29 septembrie 2014, acțiunea inițială a fost admisă, fiind încasat din contul SRL „Nina & ASN” în beneficiul SRL „Smirtrans” în proces de insolvență suma de 136 191,67 lei, inclusiv datoria pentru serviciile de păstrare în sumă de 99 501,61 lei și penalitatea pentru întârzierea executării obligațiilor în sumă de 36 681,86 lei, și suma de 8,20 lei cu titlu de cheltuieli poștale, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, a fost încasat din contul SRL „Nina & ASN” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6 199,08 lei, inclusiv 3% din suma pretențiilor admise la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Smirtrans” în proces de insolvență în sumă de 4085,75 lei și 3% din suma pretențiilor respinse la cererea reconvențională înaintată de SRL „Nina & ASN” în sumă de 2 113,33 lei.

La 03 noiembrie 2014, SRL „Nina & ASN” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului casarea hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii inițiale și respingerii acțiunii reconvenționale. Totodată, SRL „Nina & ASN” a solicitat repunerea în termen a apelului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, a fost respins apelul declarat de către SRL „Nina & ASN” și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2015 a fost admis recursul declarat de către administratorul provizoriu al SRL „Nina & ASN”, II „Timotin Veaceslav”, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată de la faza soluționării chestiunii de repunere în termen a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 a fost respinsă cererea SRL „Nina & ASN” privind repunerea apelului în termen și restituită cererea de apel depusă de către SRL „Nina & ASN” ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 31 mai 2016, administratorul insolvenței SRL „Nina & ASN”, ÎI „Timotin Veaceslav” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată.

Astfel, susține recurentul că deși, SRL „Nina & ASN”, prin intermediul administratorului insolvenței ÎI „Timotin Veaceslav” a depus o cerere în instanța de apel, prin care a solicitat suspendarea examinării cauzei în legătură cu faptul că

prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Nina & ASN”, instanța de apel a respins cererea cu privire la suspendarea examinării cauzei și a continuat să examineze cauza în lipsa apelantului SRL „Nina & ASN” fără a-l cita pe administratorul insolvabilității ÎI „Timotin Veaceslav” în ședința de judecată.

Totodată, indică recurentul că instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia că cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului legal, iar motive pentru a repune în termen cererea respectivă nu sunt.

Or, hotărîrea primei instanțe a fost pronunțată la data de 29 septembrie 2014 în lipsa SRL „Nina & ASN”, care a solicitat amînarea ședinței de judecată, iar hotărîrea primei instanțe a fost recepționată de către SRL „Nina & ASN” doar la data de 07 octombrie 2014.

Astfel, menționează recurentul că despre faptul că instanța nu a amînat ședința din 29 septembrie 2015 și a examinat cauza cu pronunțarea hotărîrii a aflat doar la data de 07 octombrie 2014.

Mai indică recurentul că în perioada 27 octombrie 2014 – 31 octombrie 2014, reprezentantul SRL „Nina & ASN”, s-a aflat în concediu medical, iar acest fapt a condiționat imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit, iar la revenirea din concediu medical, reprezentantul SRL „Nina & ASN”, imediat a depus cererea de apel solicitînd totodată repunerea în termen a apelului.

Astfel, consideră că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că argumentele invocate nu sunt suficiente pentru a repunerea cererea de apel în termenul legal, sau prin încheierea pronunțată, instanța de apel a încălcat dreptul SRL „Nina & ASN”, la un proces echitabil, îngrădind accesul recurentului la un tribunal, drept garantat inclusiv de art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii instanței de apel din 06 aprilie 2016, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurentului SRL „Nina & ASN”, la data de 25 aprilie 2016 prin scrisoarea cu nr. de ieșire nr. 1873 (f. d. 139), însă, date care ar confirma și recepționarea acesteia de către destinatari la materialele cauzei lipsesc

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 31 mai 2016 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 06 aprilie 2016, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii SRL „Nina & ASN” cu privire la repunerea în

termen a cererii de apel și a restituit apelantului SRL „Nina & ASN”, cererea de apel cu toate documentele anexate, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către SRL „Nina & ASN”, în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău, prin care a fost admisă acțiunea SRL „Smirtrans” în proces de insolvabilitate împotriva SRL „Nina & ASN” cu privire la încasarea datoriei, penalități și a cheltuielilor de judecată, și respinsă cererea reconvențională a SRL „Nina & ASN” împotriva SRL „Smirtrans” în proces de insolvabilitate cu privire la repararea prejudiciului material a fost emisă și pronunțată la 29 septembrie 2014 (f.d.1-7 Vol. II).

Cu toate acestea, SRL „Nina & ASN” a depus cererea de apel împotriva acestei hotărâri numai la 03 noiembrie 2014, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

În acest context instanța de recurs reține ca lipsite de suport argumentele recurentului SRL „Nina & ASN” cu referire la faptul că a aflat despre hotărîrea primei instanțe din 29 septembrie 2014 doar la data de 07 octombrie 2014, când a recepționat hotărîrea respectivă prin intermediul oficiului poștal.

Or, după cum a fost menționat mai sus, termenul de 30 zile acordat pentru contestarea hotărârii, conform prevederilor art. 362 CPC, începe să curgă din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar alte excepții legislația nu prevede.

Mai mult decât atât, după cum denotă din actele cauzei despre ședința instanței de apel din 29 septembrie 2014, reprezentantul SRL „Nina & ASN”, Soltan Viorel a fost înștiințat contra semnătură (f.d. 236 Vol. I), ceea ce constituie prin sine citare legală, iar ca urmare, prin prisma prevederilor art. 102 alin. (4¹) CPC, care indică că participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară, reprezentantul SRL „Nina & ASN”, fiind înștiințată legal, nu poate invoca necitarea sau necomunicarea actelor de procedură.

Așa fiind, este cert că recurentul, a avut la cunoștință despre data emiterii hotărârii primei instanțe, în acest fel, urma să întreprindă măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Este de remarcat și faptul că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Aceasta deoarece, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe SRL „Nina & ASN” nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or, afirmațiile recurentului vizavi de aflarea reprezentantului SRL „Nina & ASN” Soltan Viorel în concediu medical nu constituie temei justificativ de repunere în termen a cererii de apel și nu justifică omiterea termenului de depunere a cererii de apel întrucât, obligațiile reprezentantului aflat în concediu medical, după necesitate, puteau fi transmise altui reprezentant al societății pentru a întreprinde toate măsurile necesare în vederea protejării drepturilor de acces la instanță.

Mai mult decât atât, este de menționat că din conținutul certificatului medical, prezentat de reprezentantul SRL „Nina & ASN”, Soltan Viorel în confirmarea faptului aflării sale în concediul medical în perioada 27 octombrie 2014 -31 octombrie 2014, nu se desprinde că Soltan Viorel, aflându-se în concediu medical s-a tratat staționar și care făcea imposibilă prezentarea acestuia în instanța de judecată (f.d. 116).

În susținerea opiniei enunțate se invocă și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în hotărârea din 6 februarie 2007 pe cazul Avramenco versus Moldova nr. nr.29808/02 a statuat că reclamantul se trata ambulatoriu, putea să se prezinte în ședința de judecată și nu a prezentat celei de-a doua instanță un motiv întemeiat al lipsei sale.

Prin urmare, Colegiul consideră că la caz soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului este fundamentată și compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN”, Întreprinderea individuală „Timotin Veaceslav”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere Limitată „Smirtrans” în proces de insolvență împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN” cu privire la încasarea datoriei, penalități și a cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Nina & ASN” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Smirtrans” în proces de insolvență cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Galian Stratulat

Dumitru Mardari